



Lappeenrannan kaupunki
PL 11
53101 LAPPEENRANTA

Lausuntopyyntö 21.5.2024 (LPR/13/10.02.03.00/2024)

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ennakkolausunto, Asemakaava, kaksoisraiteen asemakaavan muutos, Ihalainen, Lappeenranta

Lausuntopyyntö

Lappeenrannan kaupunki valmistelee asemakaavan muutosta Ihalaisen kaupunginosaan rautatiealueelle ja suojaviheralueelle.

Asemakaavamuutoksen tarkoituksena on mahdollistaa kaksoisraiteen rakentaminen Ihalaisen kaupunginosan rata-alueelle Rasinsuo–Lappeenranta-kaksoisraiteen ratasuunnitelman mukaisesti. Uusi raide sekä huoltotie rakennetaan nykyisen raiteen kaakkoispuolelle, jonka takia nykyistä rautatiealuetta levennetään suojaviheralueelle.

Luontoarvot

Kaavamuutosalueelta sekä sen läheisyydestä on vanhahkot havainnot yhdestä vaarantuneesta sekä yhdestä erittäin uhanalaisesta jäkälälajista, jotka suosivat kalkkipitoista kasvualustaa. Näiden lajiesiintymien tilasta tai kaava-alueen muista mahdollisista luontoarvoista ei ole esitetty kaavaselostuksessa ajantasaista tietoa. Kaavamuutosalueen mahdollisia huomionarvoisia luontoarvoja voivat olla esimerkiksi radanvarren paahde- ja ruderaattialueiden uhanalaiset selkärangatonlajit sekä kalkkipitoisesta maaperästä hyötyvät uhanalaiset kasvi-, sammal- ja jäkälälajit.

Luonnonsuojelulain (9/2023) 76 §:n mukaan uhanalaiset eliölajit tulee huomioida muun muassa kaavoitusta koskevassa päätöksenteossa. Kaava-aineistoon tulee koota tiedot ratahankkeen yhteydessä tehdyistä luontoselvityksistä sekä tarvittaessa päivittää vanhentuneet tiedot.

Kaavaluonnoksen mukaisen maakäytön yksi merkittävimmistä mahdollisista negatiivisista luontovaikutuksista liittyy vieraslajien leviämiseen, mikä on kaavan yleismääräyksessä ansiokkaasti huomioitu.

Melu ja tärinä

Ympäristömelulle on annettu valtioneuvoston päätöksessä (Vnp 993/1992) suunnitteluarvot. Asumiseen käytettävillä alueilla päiväajan keskiäänitason ohjearvo on 55 dB ja yöaikana 50 dB (uusilla alueilla 45 dB). Vaikka kaavamuutosalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole melulle herkkiä toimintoja, todetaan melun leviävän läheisille asuinalueille.

13.6.2024

Kaavaselostuksen mukaan suunnitellun meluntorjunnan lähtökohtana on ollut saavuttaa ratkaisut, joilla yöaikaiselle korkeille melutasoille altistuvien asukkaiden lukumäärä pienenee ennustetilanteessa. Meluntorjunnan tavoitteena on saavuttaa keskiäänitaso LAeq < 60 dB asuinrakennusten oleskelualueilla.

ELY-keskus toteaa, että hankkeessa asetetut meluntorjunnan tavoitteet eivät ole Vnp 993/1992:n mukaisia. ELY-keskuksen käsityksen mukaan meluntorjunnan tavoitteena tulee olla, että meluntorjunta toteutetaan voimassa olevan tiedon ja säännöspohjaisen ohjeistuksen mukaisesti. Meluntorjuntatoimia ei voida pitää riittävänä, jos melulle herkillä kohteilla voimassa olevat ohjeavot (Vnp 993/1992) ylittyvät. Meluntorjunnan tavoitteeksi ei riitä nykytason säilyttäminen tai sen osittainen parantaminen.

Asemakaavan sisältövaatimuksissa (MRL 54.2 §) todetaan: *Asemakaava on laadittava siten, että luodaan edellytykset terveelliselle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle, palveluiden alueelliselle saatavuudelle ja liikenteen järjestämiselle.* Melu on yksi keskeisimpiä elinympäristön laatua heikentäviä tekijöitä. Valtioneuvoston hyväksymien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) mukaan (MRL 22 §, 24 §): *Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.*

Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen lausunto

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen liikennevastuualue toteaa, että kaavamuutos on tarpeellinen Väyläviraston kaksoisraidehankkeen vuoksi. Hankkeen tarkoitus on parantaa ratakapasiteettiä, palvelutasoa ja välityskykyä välillä Rasinsuo-Lappeenranta.

L-vastuualueella ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Lopuksi

Asemakaavamuutoksen luonnos toteuttaa pääosin hyvin valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) eri kokonaisuuksia. Meluhaittojen vähentämisen osalta tavoitteet toteutuvat vain osin. Asemakaava ei meluntorjunnan ja luontoarvojen huomioinnin osalta kaikin osin täytä MRL 54 §:n mukaisia asemakaavan sisältövaatimuksia.

Rataosa Rasinsuo-Lappeenranta on Suomen rataverkon vilkkaimpia yksiraiteisia osuuksia. Rataosuus kuuluu yleiseurooppalaiseen TEN-liikenneverkkoon. Raideliikenteen sujuvuus on Itä-Suomen elinvoimaisuudelle merkittävä asia. Lisäraiteen toteutuminen edistää raideliikenteen osalta valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja alueen saavutettavuutta. Hanke on tärkeä toteuttaa.

Raideliikenteen kehittäminen edistää kulkumuotojakauman painottumista

13.6.2024

kestävämmäksi. Toteutuessaan hanke edistää ilmastonmuutoksen hillintää sekä hiilineutraaliuden tavoitteiden toteutumista.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt arkkitehti Tuija Mustonen ja ratkaissut alueidenkäyttöpäällikön sijainen, luonnonsuojelubiologi Tuula Tanska.

Tiedoksi

Etelä-Karjalan liitto; Topi Suomalainen
Etelä-Karjalan museo; Anna-Maija Tapani, Kristiina Pesola, Esa Hertell
Lappeenrannan seudun ympäristötoimi

Tämä asiakirja KASELY/928/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KASELY/928/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Mustonen Tuija 13.06.2024 11:06

Ratkaisija Tanska Tuula 13.06.2024 11:06